

THESES^{N.º 7.}
QVÆDAM:

EX AMPLISSIMO

Philosophiæ campo decerptæ,

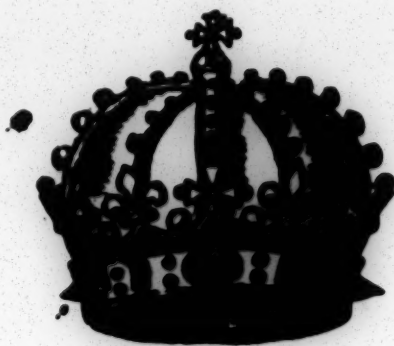
pro quibus (auspice DEO)

stabunt in publica Examini, ado-

lescentes 42. hac vice Ma-
gisterio donandi

EDINBURGI, in Æde sacra Australi,
Postridie Iduum Julij.

Præfide ANDREA IVNIO.

EDINBURGI,
Excudebat Andreas Hart. 1621.

*Adolescentes Magisterio
donandi.*

Albertus Farisæus.
Alexander Carmichael,
Alexander Clericus.
Alexander Forbesius.
Alexander Humius.
Alexander Kynnerus.
Andreas Aytonus.
Daniel Brounius.
David Couperus.
David Fairlæus.
David Hayus.
David Neischeus.
Georgius Ahanna.
Georgius Clappertonus.
Georgius Laüs.
Gulielmus Fraferius.
Gulielmus Hayus.
Gulielmus Mackerrellus.
Gulielmus Setonus.
Herricus Hayus.
Hugo Kerus.

Iacobus Carmichael.
Iacobus Drummondus.
Iacobus Kerus.
Ioannes Brounius.
Ioannes Hopæus.
Ioannes Langius.
Ioannes Lindefius.
Ioannes Mackmatheus.
Ioannes Millerus.
Ioannes Mortimerius.
Ioannes Paterfonus.
Ioannes Scougallus.
Ioannes Smitheus.
Oliverius Coltæus.
Robertus Brounius.
Robertus Haliburtonus.
Robertus Mentetheus.
Samuel Rhetorfortis.
Samuel Vafius.
Thomas Graiüs.
Thomas Lindefius.

CLARISSIMO, CONSVL-
TISSIMO, OMNIQUE LIBERALI
DOCTRINA POLITISSIMO VI-
RO, THOMÆ HOPÆO, à Craighall,
Causarum in supremo Senatu Patrono inte-
gerrimo Adolescentes Magi-
sterii Candidati S,

MORIS erat apud Romanos (Vir Ornatissime)
ut tenuiores, cum de capite, fortunis, aut famâ
periclitaretur; in clientelam se darent Proce-
ribus tanquam Patronis, qui ex Romuli instituto
clientum non minùs absentium, quam presenti-
um causas suscipiebant. Nos consilij inopes patronum quari-
mus, & quia causa anceps est & lubrica, constantem & stre-
nuum. Quis autem SPE constantior Patronus?

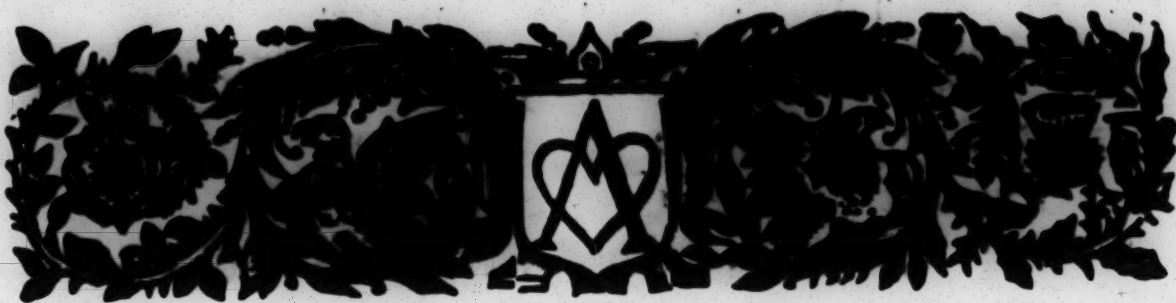
Hæc Dea cum fugerent sceleratas numina terras,
In diis invisa sola remansit humo.

Constans quidem, AT HOSPES HUMO. Strenui-
tatem nobis spondet socrum, tum in optima spei filium commili-
tonem nostrum; tum in almam matrem Academiam (quæ
te se jactat alumno) necnon amor eximius quo Musarum
cultores, imprimis Strategum nostrum complecteris. Hoc nul-
lius pretij technopaignion, frivola quidem continet, Gerris Si-
culis vaniora, & si per sigillaria in auctione venerit, pro eo,
neque Afranius Nauci daret, neque Stichum suum Plautus
offerret. Nec mirum, Nos enim Tyrones sumus, qui ex insci-
tia latebris vix pedem movimus, quorum opusculum, sine in-
genij acumine, ac moræ maturitate, nec labor extudit, nec cura
limavit. Legimus tamen Archytam Tarentinum Reipub.
simul ac Philosophia consultissimum, cum servorum liberis
¶ 2 aliquando

*aliquando lufisse: Agestilaum Laconiciū aliqui moribus a-
rundini infidentem cum filio equitaſſe: imo Socratem ipſum
jocos & ſales cum puerulo blandis ſermonibus interdū ſerere
non puduit. Sic tibi licet ſeriis diſtriſto ~~iniqua~~ hac non
ingrata fore ſperamus, ſpemque noſtram pro ſingulari tua hu-
manitate non fore irritam nobis certō pollicemur. Accipies
igitur benignā fronte hunc libellum, de inconnexis continuum,
de diverſis unum, de alieno noſtrum; eumque indicio ſuo inſtar
ſorici pereuntem, vel ut ſcuſapius redintegrabis ad vi-
tam; vel ut Plato juvante Vulcano, liberabis infamiā, ſi fa-
mam non meretur; ne in ſacris ac fabulis, aut Thyonianum
mireris, aut Virbium, illum de Dionyſio, hunc de Hippoly-
to reformatum. Neque enim nos fallit, fore qui hunc ſa-
tum abortivum fulmine convitiſorum feriat, ac Theonino
dente dilaceret. Sed ut olim Achilles, Minervæ clypeo te-
ctus, fortiter adverſus Trojanos dimicavit; ſic nobis ſub
Spei noſtræ patrociniſ, tanquam ſgide Palladis dimican-
tibus, maxima ſpes aſſulget victſoria. Hac ſi à te impetrave-
rimus, nos viciffim clientes tui, te noſtrum Patronum
omni obſequio, ac obſervantiā ad extremum vi-
ta ſpiritum colemus & venerabimur.*

*Vale Meccenas optime, & longūm
eſto, amoris in nos tui pro-
mus, in te noſtri
condus.*

Theses Logicæ.

I. **E**ns rationis est, quod à ratione cogitatur ut ens, cum tamen in se nullam habeat entitatem.

1. Est igitur in intellectu non subiectivè, sed obiectivè tantum.
2. Eius ESSE, nihil aliud est quam concipi à mente de illo cogitante.
3. Ens rationis simul est, & obijcitur cognitioni, extra quam non est.
4. Vnde per solum ESSE obiectivum constituitur in ratione entis.
5. Sola entia impossibilia quæ in re existere nequeunt, sunt entia rationis.
6. Hircocervus cum in re non possit existere, est ens rationis.
7. Non quicquid est, aut per se existit, aut in alio.
8. Ens igitur rationis in sua natura, nec est substantia, nec accidens.

II. Esse entis rationis, ut dictum, nihil aliud est quam à mente cognosci.

1. Non igitur prius fit ens rationis quàm cognoscitur, nec prius cognoscitur quam fit.
2. Mens igitur cognoscendo facit ens rationis, & faciendo cognoscit.
3. Non omnis cognitio præsupponit obiectum suum.

A

III. Non

THESES LOGICÆ.

III. *Non tantum habitus, sed etiam conceptus mentis inhaerent menti ut subjecto.*

1. Existentia conceptus est existentia realis.
2. Conceptiones intellectus sunt entia realia.
3. Non igitur enti reali ex essentia sua competit, posse extra mentem subsistere.
4. Alia est existentia conceptus, alia vero entium rationis.
5. Quare licet ens rationis per conceptum existat, non tamen est ipse conceptus, sed res concepta.

IIII. *Privatio in ratione formali ac propria est non-ens, cum sit amotio entis, ut cecitas est amotio visus.*

1. Privatio in ratione formali non est ens aliquod extra mentem existens.
2. Cecitas non est in oculo ante operationem mentis, nisi in ratione privationis, non autem entis.
3. Ideoque non habet rationem entis, nisi ut mente intellecta per speciem entis alicuius.
4. Malum igitur est in rebus, sed ut privatio, non autem ut aliquod ens; at in intellectu est ut aliquid intellectum, ideoque ut ens rationis.

V. *Vniversale in communi dicitur unum quid respiciens multa.*

1. Ad rationem vniversalis requiritur. 1. unitas. 2. respectus ad multa.
2. Licet & species sit vniversale & proprium, non tamen proprium est vniversale respectu unius speciei.

VI. *Esse singulare non semper competit essentia rei (potest enim mente abstrahi) esse vero vniversale, tunc tantum cum abstrahitur.*

1. Esse vniversale vel singulare accidit naturæ & essentia rei.

2. Ideoq;

THESES LOGICÆ.

2. Ideoque secundum se nec est singularis, nec universalis formaliter.

VII. *Nulla pars ut talis potest de toto predicari in recto.*

1. Ideoque nec abstracta de concretis.

2. Hæ falsæ sunt, *Homo est humanitas, ens est entitas.*

VIII. *Totum de parte sua formali non dicitur in recto.*

1. Concreta non verè de abstractis prædicantur.

2. In hac igitur *Linea est quanta*, concretum non prædicatur de abstracto.

3. Ideoque *linea* pro forma concreta sumitur.

IX. *Nulla pars verè & in recto dici potest de parte.*

1. Abstractum superius de abstracto inferiori non dicitur.

2. Hæc igitur est falsa, *humanitas est animalitas.*

3. Ideoq; animalitas non est genus respectu humanitatis.

4. In hac *albedo est color abstractum de abstracto* non prædicatur.

X. *Rationalitas dicitur de hac & illa rationalitate, nulli tamen generi subest, cum sit quid simplex: sic species subalterna respectu superiorum, sunt duntaxat species.*

1. Dantur igitur species quæ tantum sunt prædicabiles, non autem subiicibiles.

2. Dantur aliquæ, quæ per solum respectum ad genus sunt species, non autem per prædicationem.

3. Species igitur interdum dicitur species ob solum respectum ad genus, interdum ob solum respectum ad individua.

XI. *Natura proprii abstracta ab inferioribus suis, respectu unius speciei non est singularis.*

1. Cum igitur ex prædictis non sit vniuersale; inter vniuersale & singulare datur medium.

3. Talis natura ut est abstracta, convenit cum vniuersali, ut vero respicit unum tantum, cum singulari.

THESES LOGICÆ.

XII. *Proprium ut respicit speciem non est uniuersale, respectu vero suorum inferiorum est species.*

1. Propria proprii uniuersalitas est respectu subiectorum speciei.

XIII. *Proprium est quod indicat quid res sit, soli autem inest, & conuersim prædicatur. 1. Top 4.*

1. Ad proprium igitur duo requiruntur, 1°, ut sit extra essentiam. 2°, ut omni, soli & semper adsit.

2. Necessario inest tam ex parte subiecti, quatenus omni & semper; quam prædicati, quatenus ei soli competit.

3. Vnde accidens necessarium non tamen ex utraque parte, non est accidens proprium.

4. Licet esse musicum ex parte sui sit necessarium homini, non tamen est proprium quia prædicabilis.

5. Licet calor ex parte subiecti necessario insit igni, est tamen accidens quinti prædicabilis.

6. Quare non omne accidens commune est contingens, sed aliquod est subiecto necessarium.

XIII. *Accidentium non per se non est scientia demonstrativa.. 1. Poster. 6.*

1. Eclipsis Lunæ non est accidens commune.

2. Erit proprium Lunæ quarto modo.

3. Non omne proprium quarto modo promanat ab essentia subiecti.

4. Aliquod proprium quarto modo potest adesse vel abesse salva manente subiecti essentia.

XV. *Calor ab essentia ignis oritur, & ab essentia aeris, cum tamen sit eiusdem speciei in utroque. 2. de Ort. 4.*

1. Ideoque calor non fluit ab essentia quæ sit utriq; communis.

2. Idem accidens potest manare à subiectis specie diuersis quatenus diuersa sunt; non minus quam calor, à calore, lumine, & motu, causis specie distinctis.

3. Ali-

THESES LOGICÆ.

3. Aliquod accidens commune potest ab essentia promanare.

4. Non igitur quicquid manat ab essentia subiecti est proprium quarto modo, nisi ab ea sola profluat.

5. Hic ignis est calidus. quia ignis sua natura est calidus.

6. Aliquod accidens commune, primò dicitur de specie, secundò de individuis.

XVI. τὸ διαπορεύει διαμανατ ἀπὸ ἀέρος, ἀπὸ ἀνὺ, ἀπὸ γυαλίου &c non quia talia sunt, sed quia est natura existens eadem in ipsis. 2. de Anim. 7.

1. Ex hac igitur & priori sequitur duplex esse accidens, fluens à diversis specie subiectis, vel ab iis ut sunt eadem, vel ut sunt diversa.

2. Διαπορεύει igitur non est proprium 4 modo aeris vel aquæ, sed illius naturæ communis, quæ est in utroque.

XVII. In eadem coordinatione prædicamenti sunt omnia contraria, quæ specie, non genere differunt. Metaph. 10.

1. Quæ genere differunt, ex Aristotele non sunt in eadem Categoria.

2. Cum igitur corruptibile & incorruptibile differunt genere. Metaph. 10. text. ult. non erunt in eadem coordinatione prædicamenti.

3. Angeli & corpora cœlestia ex Aristotele non sunt in prædicamento substantiæ.

4. Substantia corruptibilis & incorruptibilis, in nullo genere univoco conveniunt.

5. Rectè igitur dixit, Metaph. 10. genere differre, quorum non est communis materia, neque generatio ex se invicem, ut ea quorum aliud est οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ.

XVIII. Si impossibile est numerativum esse, nihil erit numeratum aut numerabile, 5. Phys. penult.

1. Quare neque possibile est numerum esse. ibid.

2. Numerus igitur in sua ratione formali ac esse numeri, ab anima dependet.

THESES LOGICÆ.

3. Ex Arist. numerus formaliter per numerationem constituitur.

4 Numerus non est multitudo, nisi sit ordinata secundum rationem primi, secundi, tertii, &c.

5. Non omne quod ab intellectu dependet est ens rationis.

XIX. Magnum & parvum non sunt quanta, sed relata. Arist. cap. de quanto.

1. Quantitas non est quantitas cum respectu ad alterum, sed in se & absolute talis est.

2 Cum igitur motus respectu termini, vel spatii sit quantus, non per se, sed per accidens est quantus.

3. Cum tempus sit quantum & continuum ratione motus 4. Phys. 11. tempus quoque erit quantum per accidens.

XX. Eadem superficies ex non continente fit continens, & ex mobili fit immobilis servata tota sua quantitate.

1. Tam continentia quam immobilitas sunt accidentia superficiei.

2. Quicquid locus superaddit superficiei, est ei accidentale.

3. Non igitur eam variant essentialiter in ratione quantitatis.

4. Locus igitur in ratione quantitatis non differt à superficie.

5. Cum igitur additis duobus accidentibus, continentia & immobilitate superficies fiat locus; locus à superficie differet tantum accidentaliter.

XXI. Nisi scivero res vocibus significatas, nunquam ex vocibus cognoscam, quos conceptus is qui eas profert, in mente sua habeat.

THESES LOGICÆ.

1. Nomina non significant conceptus nisi mediante significatione rerum.

2. Non prius significatur conceptus, deinde res, ex cuius significatione deinde conceptus innoscit.

3. Voces primo & immediatè significant ipsas res, sunt enim nomina rerum, non conceptuum.

4. Conceptus mediat inter vocem & rem tanquam efficiens significationem vocis, sed non ut ipsum significatum.

5. Hæc vox **CONCEPTVS** significat conceptum mentis ut rem quandam hoc nomine significatam.

XXII. Μαλλον εναντιον αληθους, η αυτη αυτη. ult. *Peri Herm.*

1. Ex Aristot. enuntiationum alia aliis sunt veriores.

2. Ideoque veritas non consistit in indivisibili.

XXIII. *In oppositione relativa, contraria & privativa, dantur multe formæ ab utroque extremo distinctæ, multaque subiecta quibus neutrum convenit.*

1. Omnes alia oppositiones habent medium tam ex parte formæ, quam ex parte subiecti.

2. Soli igitur oppositioni contradictoriæ convenit non habere medium.

3. Ideo Arist. 1. Post. 2. contradictio est oppositio cuius non est medium per se.

4. Ex thesi, nulla sunt contraria immediata simpliciter.

XXIV, *Nec quidam homo est species, nec omnis homo est species.*

1. Hæc igitur (homo est species) nec est universalis, nec est particularis, nec indefinita.

2. Est enuntiatio singularis de subiecto nimirum singulari.

XXV. *Necessarium non est possibile, si possibile propriè sumatur.*

THESES LOGICÆ.

1. Ex principio contradictionis erit *μὴ δύνασθαι*.
2. Vnde non possibile propriè sumptum latius patet impossibili.
3. Ideoque hæc duo non æquipollent *ἀντισφαίρικως ἀντισφαιμῆρως*.
4. In regulis æquipollentiæ late sumitur possibile.

XXVI. *Syllogismus est oratio in qua conclusio ex præmissis necessario sequitur.*

1. Conclusio est pars syllogismi essentialis.
2. Conclusio non est extra syllogismum, sed in ipso.
3. Arist. Præmissis nomen syllogismi interdum tribuit, eo quod sint syllogismi virtute & potentia.

XXVII. *Syllogismus dialecticus & demonstrativus, differunt specie.*

1. Non omnes syllogismi primæ figuræ sunt eiusdem speciei.

XXVIII. *Hæc propositio æquilaterum, Varium, æquicrus, habent duos rectos, non est καθόλου πρώτη. 1. Poster. 8.*

Paritas terminorum propositionem καθόλου non constituit.

XXIX. *Quando nec attributum nec subiectum sunt in ἀπείρῳ ἀναγκῇ ἀλλῶς μὴ ὑπάρχειν. 1. Poster. 12.*

1. Negatio unius summi generis de alio est immediata.
2. Hæc est immediata, quantitas non est qualitas.
3. Non omnis propositio immediata est demonstrativa.

XXX. *Arist. 1. poster. 4. dicit aliquid esse per se, quia est quatenus ipsum: & esse quatenus ipsum, quia est per se.*

1. Vnde infert per se, & quatenus ipsum, idem esse.
2. De omni, per se, & quatenus ipsum, latius patent universaliter.
3. Ideoque per hæc tria non perfectè definitur καθόλου.
4. Ergo universaliter inest, quando de quolibet, & primo subiecto διακρίνεται, Ibid.

XXXI. *Prin-*

THESES LOGICÆ.

XXXI. *Affectiones entis, ut unum, verum, bonum, ab ente non distinguuntur realiter.*

1. Quæ dicuntur secundo modo *καθ' αὐτό*, possunt esse re eadem cum subiecto.
2. Attributum idem cum subiecto non rectè ad tertium modum restringitur.

XXXII. *Eclipsis Luna provenit ex interpositione terræ.*

1. Nec constituit essentiam Lunæ, nec eam consequitur.
2. Non igitur omne attributum *καθ' αὐτό* internum, vel constituit essentiam subiecti, vel eam consequitur.

XXXIII. *Affectio non habet materiam ex qua, sed in qua, nempe ipsum subiectum.*

Vnde materia ipsius affectionis, nunquam est medium demonstrationis.

XXXIV. *Arist. 1. Post. 4. hanc propositionem (Socrate ambulante coruscat) negat esse quarto modo, quia subiectum eius non est per se causa attributi, sed accidentaria: hanc vero (jugulatus interiit) esse quarto modo, eo quod subiectum sit causa attributi.*

1. Ex Arist. illa Prop. est 4. modi, cuius subiectum est causa per se prædicati.
2. Et sic multæ propositiones secundi modi etiam ad quartum pertinebunt.

XXXV. *Perspicuum est prima principia nobis per inductionem innotescere. 2. Post. ult.*

Ideoque aliqua inductio est demonstratione præstantior.

XXXVI. *Attributum non reciprocum, est vel genus, differentia, vel accidens, reciprocum verò, definitio, vel proprium.*

1. Top. 8.

Ideoq; species non est attributum, sed subiectum problematis Dialectici.

Theses Ethicæ.

I. **U**tile dicitur respectu alterius, pro cuius adeptione ordinatur.

1. Summum bonum propriè loquendo non est utile.

2. Datur bonum Iucundum, & honestum, quod tamen non est utile.

3. Et cum non sit inutile, dabitur medium *κατ' ἀπορίαν* inter utile, & inutile.

4. Honestum, Iucundum, & utile reipsa separantur.

II. *Simul cum affectibus corpus aliquid patitur. 1. de An. 1*

1. In affectibus non solum facultas appetens ab obiecto, sed & corpus ipsum patitur.

2. In affectu est passio facultatis, & corporis.

III. *Excessus & defectus cibi & potus natura obest, mediocritas prodest.*

Vt moralis virtus, & artes, sic natura in suis operibus *ἐστὶ τῶ πλεον. ὑποτάσσεται.*

III. *Virtus est habitus præelectivus, in mediocritate consistens, quæ nos respicit, ratione definitus, & sicut vir prudens definirer, 2. Eth. 6.*

1. Vitium est habitus præelectivus sine prudentia.

2. Vitiosus agit ex præelectione. 5 Eth. 8.

3. Malevolentia, & invidia, non sunt vitia.

4. Ideoque peccatum latius patet vitio.

5. Nec continentia est virtus, nec incontinentia est vitium.

V. *Verecundia non est virtus, at verecundus laudatur. 2. Eth. 7.*

1. Sunt ergo mediocritates in affectibus, & circa affectus.

2. Non omnis laudabilis mediocritas est virtus.

VI. *Ignorantia nobis inest ab ortu, sine habitu vitij, ad quod sumus maximè proclives. 2. Eth. 8.*

1. Quare

THESES ETHICÆ.

1. Quare secundum originem ignorantia est nobis familiarior vitio.

2. Etiam secundum propensionem vitium est familiarius.

3. Difficilius à vitio quam ignorantia liberamur.

VII. *Ad quæ nos ipsi magis proclives sumus, illa magis videntur medio contraria. 2 Eth. 8.*

Illa sunt deteriora ad quæ natura magis propendet.

VIII. *In omnibus dicimus naturam id quod melius est appetere. 2. de Ort. 10.*

1. Quod fit per appetitum naturæ non est malum, sed bonum, idque proprium; ut conservatio corporis, eiusque voluptas.

2. Dum dicit 2. Eth 8. id longissimè à bono recedere, ad quod natura reddit proclives, non proprium bonum corporis, sed rationis intelligit.

IX. *Senectus, & mors, nec sunt in nostra potestate, neque per vim aut inscitiam contingunt.*

Senescere, & mori, nec fiunt spontè, nec invitè.

X. *Bruta & pueri spontè agere dicuntur, 3. Eth. 1.*

1. Spontè agere, non est agere cum cognitione, & voluntate.

2. Spontaneum latius patet voluntario.

XI. *Omnis improbus ignorat quæ sunt agenda. 3. Eth. 1.*

1. Potest quis & spontè agere, & ex ignorantia.

2. Non quævis ignorantia reddit actionem invitam.

XII. *Si quis eleemosynæ danda gratia alijs sua bona eripiat, non est actio bona.*

Bona intentio, non reddit actionem bonam.

XIII. *Iustitia est habitus per quem homines idonei sunt ad res justè agendas, justa agunt, & iusta etiam volunt.*

1. Non est perfecta iustitia, nisi adsint voluntas & actio.

THESES ETHICÆ.

2. Non satis est voluntatem adesse sine actione, nec contrā.

XIV. *Iustitia correctiva est mediocritas inter damnum & lucrum. 5. Eth. 3,*

1. Ideoque damnum & lucrum vitiorum rationem obtinent.

2. Damnum est defectus infrā æquum, lucrum excessus suprā.

XV. *Damnum patitur qui debita sibi parte sciens & volens seipsum defraudat, iniuriam vero minimè.*

Non sunt idem pati iniuriam & pati damnum.

XVI. *Τῆς ἰξείας μέτα λόγου μόνον ἔστι λῖθη, οὐκ ἔστι δὲ ἐκ ἰσῆ.*
6. Eth. 5.

1. Prudentia igitur non est habitus cum ratione tantum, sed appetitum rectum supponit.

2. Non dicitur prudens τῷ ἰδεῖναι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ πραττεῖν.

3. Ut virtus moralis non servatur sine prudentia, ita neq; hæc sine illa. 6. Eth. ult.

4. Licet prudentia & politica sunt unus idemq; habitus; τὸ δὲ ἰσῆναι ἕτερον αὐτοῖς. 6. Eth. 8.

5. Et licet scientiæ, non tamen prudentiæ fieri potest oblivio.

XVII. *Temporis longinquitas efficit experientiam.*
6. Eth. 8.

1. ὁ νῆος ἐκ ἔστι ἁμπεῖρος. Ibid.

2. Cum igitur prudentia sit eorum quæ nota fiunt experientiā; iuvenis non est prudens. Ibid.

XVIII. *Iuvenes fiunt Geometra & Mathematici. 6. Eth. 8.*

1. Ideoque possunt esse præditi cognitione principiorum Geometriæ.

2. Cum igitur principium scientiæ sit per experientiam:

2. Post. ult. necesse in, iuvene sit experientia.

3. Ex Arist. necesse est ut experientia duobus modis sumatur.

XIX. In

THESES PHYSICÆ.

XIX. *In incontinente ratio recta est*, πρατὲς δὲ τὸ καὶ θες
φαῦλον καὶ ἰσχυρόν.

1. Incontinentia est πέρα τῆς προαιρέσεως,
2. Incontinentia non est vitium.
3. Incontinentes non sunt iniusti, sed iniusta agunt.
4. Incontinens non est intemperans.
5. Belluæ non sunt incontinentes.

Theses Physicæ.

Substantia non quanta, nullam habebit magnitudinem. 1. Phys. 2.

1. Vnde remota quantitate, substantia ipsa manet indivisibilis.
2. Non competit materiæ nisi dimensionum ratione.

II. *Omne totum præter quamlibet partem seorsim sumptam, includit alias partes.*

1. Totum re differt à qualibet parte seorsim sumpta.

III. *Ἄλλοι δὲ ὡς τὸ ὅλον ἐν τοῖς μέρεσι, neque enim aliud est totum quam partes.* 4. Phys. 3.

1. Ex Arist. nullum totum realiter differt à partibus simul sumptis, & unitis.

2. Vnde non significat aliquam tertiam entitatem distinctum ab entitate partium unitarum.

III. *Ratio totius est componi, partium verò componere.*

1. Totius & partium unitarum ratio est diversa.
2. Partes etiam unitæ à toto ratione distinguuntur.

V. *Eorum quæ natura constant terminus est magnitudinis & accretionis.* 2. de Anim 4.

1. Impossibile est animal aut plantam ἑταλειῶν εἶναι, quoad

THESES PHYSICÆ.

magnitudinem & parvitatem.

2. Ex Arist. viventia habent certos terminos suæ magnitudinis.

3. Ac proinde etiam ipsorum partes. 1. Phys. 4.

4. In viventibus datur maximum naturale & minimum.

VI. *Ignis in infinitum crescere potest, quamdiu aliquid subest quod comburatur. 2 de Anim 4.*

2. Ignis suapte naturâ nullū habet terminum accretionis.

2. Quòd quantitas ignis sit certis limitibus conclusa, est per accidens; vel ut est pars vniuersi, vel ob alias causas.

3. In omnibus non datur maximum naturale.

VII. *Anima est actus primus corporis Physici organici.*

1. Forma secundum essentiam suam est actus.

2. Materia est potentia essentialiter.

3. Potentia materiæ non perit adveniente formâ.

4. Potentia materiæ ad formas non est accidens.

5. Aliqua potentia est substantia, non qualitas.

6. Potentia materiæ est prior privatione, & trina dimensione,

7. Nulla forma Physica est actus materiæ adæquatus.

VIII. *Quorum substantia interire potest, ea necesse est in gignendo, specie, non numero eadem renasci, 2. de Ort. vlt.*

1. Forma semel amissa, non redit eadem numero.

2. Materia non est in potentia ad formas præteritas.

3. Recedente aliquâ formâ, perit potentia materiæ ad eandem numero formam.

4. Eius potentia non est ad omnes formas Physicas simpliciter.

IX. *Scribere, ambulare, legere, præveniunt à voluntate & intentione agentis.*

1. Quæ fiunt ex æquo, sive ad utrumlibet, non fiunt *ἀπὸ τῶχν*.

2. Dum dicit Arist. ea esse fortuita, quæ neq; semper fiunt, nec plerumq;, intelligit ea quæ rarò fiunt.

X. In

THESES PHYSICÆ.

X. *In duabus lineis actu infinitis, (si darentur) plures sunt partes quam in una sola.*

1. Cum igitur in earum altera dentur partes infinitæ; in ratione partium unum infinitum erit maius alio.

2. Hoc non est de ratione infiniti, ut omnia vincat.

3. Maius, minus, & æquale, non sunt proprietates solius quantitatis finitæ.

4. Sequitur etiam unum infinitum habere locum totius, respectu alterius.

5. Arist. igitur negans infinitum posse esse totum, loquitur de infinito simpliciter, non in aliquo genere.

XI. *Motus secundum locum est latio, accretio, & decretio. 4. Phys. 4.*

Motus secundum locum latius patet latione.

XII. *Τὸ φερούμενον ὅλον ἀλλοιῖται τόπον, 1. Ort. 5.*

1. Motus extimi cœli non est latio, partes enim mutantur secundum locum, toto manente.

2. Si latio propriè sumatur, circumlatio non est latio.

XIII. *Locus continet locatum, nec movetur ad motum ipsius.*

1. Suprema Sphæra non est in loco, quia concava superficies illius contingit convexam Sphæræ inferioris.

2. Undè Primum Mobile non est in loco per superficiem orbis sibi proximi.

XIV. *Quædam sunt in loco per accidens, ut anima, & cælum, omnes enim partes sunt aliquo modo in loco, 4. Phys. 5.*

Ex Arist. supremum cælum non est in loco per se, sed per accidens, hoc est, per partes.

XV. *Quædam sunt in loco per se, ut omne corpus mobile, vel secundum lationem, vel accretionem. 4. Phys. 5.*

1. Cum igitur supremum cælum non sit in loco per se; non erit per se mobile *κατὰ τόπον.*

2. Hinc

THESES PHYSICÆ.

2. Hinc Arist. vniversum vt totum, simul locum non mutat.

3. Quare cum circumfertur, motu partium duntaxat movetur, ipse enim est motus partium. Ibid.

4. Dicamus igitur extimum cœlum immobiliter moveri.

XXI. *Omnia corpora naturalia per se moventur secundum locum. 1. Cæl. 2.*

1. Hinc sequitur extimum cœlum per se moveri secundum locum.

XXII. *Partium cœli alia aliam in circulo continet. 4. Phys. 5.*

1. Partes cœli sunt actu in loco.

2. *ἡ ὑπερσύνθεσις* sumptus pro congerie orbium cœlestium, aut pro vniverso ipso, ex Arist. est actu in loco.

XXIII. *Cum id quod constat ex similibus partibus est continuum partes, potestate sunt in loco. 4. Phys. 5,*

1. Si *ὑπερσύνθεσις* sumatur pro extremo cœlo, partes eius sunt in loco potestate duntaxat.

2. Cum igitur fit in loco per partes, erit in loco potestate tantum.

3. Vnde potest aliquid esse per se mobile secundum locum, quod non est per se in loco.

4. Et potest aliquid moveri actu κατὰ τόπον, quod tamen est in loco tantum κατὰ δύναμιν,

5. Ex hoc, quod primum cœlum movetur actu secundum locum, non sequitur esse actu in loco.

6. In supremo cœlo, hæc tria, habere esse, habere motum, & esse in loco, non ab eadem causa ortum habent.

XXIV. *Quod ex accidenti movetur, partim potest moveri per se, ut partes corporis. 4. Phys. 4.*

1. Partes supremi cœli per accidens moventur κατὰ τόπον,

2. Licet extimum cœlum sit in loco per partes, illæ tamen loco moventur per accidens.

3. Ideoque

THESES PHYSICÆ

3. Ideoq; potest aliquid moveri per accidens, quod tamen est in loco per se.

XXV. *Nullus aliorum motuum potest esse non existente motu continuo à primo motore. 8. Phys 7.*

1. Cessante motu cœli omnes motus cessarent.

3. Subcœlestia, neque movere, neque moveri ullo modo possent.

4. Multo minus possent movere corpus per vacuum.

5. Latio igitur non est *usque* motuum, sed tantum in caducis.

XXVI. *Quod movetur prius describit terminum à quo, quam sit perfectè in termino ad quem; nec in contrarijs locis potest esse eodem instanti, ut sursum, deorsum.*

1. Ideoque in uno instanti est in termino à quo, in alio in termino ad quem inter quæ mediat tempus.

2. Si corpus in vacuo moveretur *utrum*, non fieret motus in instanti, sed in tempore.

3. Resistencia medii non est totalis causa celeritatis, & tarditatis in motu.

XXVII. *Tempus est in primo mobili ut in subiecto.*

1. Non est affectio extrinseca corporis Physici univèrsè sumpti.

2. Non dicitur esse ubiq; , eò quod nulli insit subiecto.

3. Sed quia est in nullo eorum, quorum est mensura extrinseca.

4. Respectu motus primi cœli, est mensura intrinseca.

XXVIII. *Quæ numero multa sunt, materiam habent. Motores cœli non solo numero, sed specie differunt.*

XXIX. *Reflexa pila non à pariete, sed ab ipso projiciente movetur 8. Phys.*

1. Est idem numero motus, & rectus, & reflexus.

2. In eodẽ numero motu, possunt esse ascensus & descensus.

3. Ascensus & descensus non semper sunt motus contrarii.

C

XXX. *Aqua*

THESES PHYSICÆ.

XXX. *Aqua quam fabri ferrarij accensis carbonibus aspergunt, in ignem immediate mutatur.*

1. Non prius in aerem quam ignem vertitur.
2. Quodlibet elementum ex quolibet, sine medio gigni potest.
3. Dari potest transitus ab extremo ad extremum sine medio.

XXXI. *Imago movetur, servatur, & variatur, ut res cuius est imago.*

1. Licet lumen non servetur sine medio, non tamen ad eius motum movetur.
2. Lumen hodiernum à sole fluens, est idem numero cum hesterno.
3. Idemque numero apud nos & Antipodas.

XXXII. *Vnus sensus est unius primæ contrarietatis, 2. de An. Sunt plures sensus tactus specie distincti.*

XXXIII. *Sublata cute non statim tollitur sensus tactus.*

1. Cutis non est medium, nec caro primum sensorium.
2. Sensorium in quo, & caro medium est.

XXXIV. *Sensus rei odorabilis, est odoratus. 2. de An 9.*

1. Pisces habent sensum olfactus.
2. Olfactus esse potest sine respiratione.
3. Vt igitur pisces sentiant odores, non opus est sensu ab olfactu distincto.

XXXV. *Mentis actio cum sit perfecta, est tota simul. 2. de An. 5.*

1. Ideoque mentis iudicium est in instanti.
2. Cum in hoc præcipue, consistat intellectio, ea fiet in instanti.
3. Per accidens est, quod interdum tempore indigeat.

Theses

Theses Astronomicæ.

I. Nno 1617, Martij 9, observata est Edinbur-
gi altit. merid. ☉, & per parallaxin additam
correcta, $33,43',30''$; & 10 Mart. $34,7',29''$.
1. ☉ iuxta æquinoctium 24 h. variat al-
tit. merid. $24'$ ferè.

2. Vnde ☉ declinatio tot minutis variabitur.

II. Elevatio poli Edinb. ex multis observat. est $55,56',30''$.

Quibus subtractis à quadrante, erit altit. æquat. $34,3',30''$

III. 9. Mart. 1617, altit. merid. correcta; fuit $33,43',30''$,
die sequenti $34,7',29''$.

1. Vera ☉ declin. prior, fuit $20'$; altera vero $3',33''$.

2. Verus locus ☉ ex prior observatione fuit $29,7',6''$; &
ex posteriore verò $6',20'',V$.

3. Verus motus ☉ diurnus, erat $59'$.

4. Ingressus ☉ in V , fuit 10 Mart. h. 9. antemer. $16',30''$.

5. ☉ in semihora paulò plus quam unico minuto in eclip-
tica promovetur.

6. Ex hac & prima thesi sequitur, unicum minutum in al-
tit. & decl. ☉ circa æquinoctia, mutare longitudinē. ☉, $2',30''$

7. Ac proinde unicum minutum in altit. merid. neglectum,
inducit errorem. integræ ferè horæ.

8. Ut hinc appareat quam irritò labore, Astronomiæ pe-
netralia ingredi conentur, quibus organa accuratè elaborata
deficiunt.

III. Anno 1620, Iunij die 10, altit. merid. ☉, per paral-
laxin emendata Edinb. observata, fuit $57,35'$.

1. Ablata igitur altitudine æquatoris $34,3',30''$, relinqui-
tur maxima ☉ declinatio $23,31',30''$.

2. Quæ sublata ex altitudine æquatoris, relinquit veram
altitudinem ☉ brumalem sive meridianam minimam $10,32'$.

3. Quantum deficit ab altit. observata adhibita parallaxi,

THESES ASTRONOMICÆ.

tanta est Edinburgi refractionis circa brumale solstitium.

V. Anno 1594 Junij 11, altitudo meridiana solis adhibita parallaxi fuit Londini $61^{\circ} 59'$, die vero 12. $61^{\circ} 59'$. plane eadem cum priore.

1. Quare sol circa solstitia duobus diebus non variat altitudinem meridianam nec declinationem sensibilibiter.

2. Locus \odot ex declinatione observata circa solstitia, non rectè concluditur.

3. Nec momentum ingressus \odot in punctum \odot .

4. Cui in animo est examinare per organa vranica, an Ephemerides ipsi cælo respondeant, debet circa puncta æquinoctialia observationibus incumbere.

VI. Stella polaris est refractionibus obnoxia in omni climate, quo minima ipsius altitudo meridiana non excedit 30° , g.

Licet in nostro climate, non tamen in quolibet, poli altitudo ex stella polari exactissimè deprehenditur.

VII. Sol Horizonti vicinus refractione nobis apparens, altius elevatur, quam revera in cælo contingit.

1. Hinc fit ut \odot quotidie citius oriri, & tardius occidere nobis videatur, quam revera fit.

2. Ideoque toto suo corpore supra finitorem extare, cum tamen nulla eius pars supra eundem extet.

3. Hinc est quod dies artificialis semper secundum apparentiam ortus & occasus \odot , longior sit quam calculus Astronomicus admittit.

4. Declinatio solis maxima ex ipsius altitudine meridiana in brumali solstitio erit iusto minor.

5. Unde ex altitudine poli exactè cognita, & altitudine meridiana solis in solstitio æstivo, (cum refractionis insensibilis est) maxima Eclipticæ obliquitas exquisitè deprehenditur.

VIII. Anno 1584. Tycho Brahe ingressum solis in punctum æquinoctij Verni conquistavit Vraniburgi, 9. Martij,

21 hora,

THESES ASTRONOMICÆ.

21 hora, 30'; deinde 4. anno post, ad ejusdem diei 20. h. 45'.

1. Quare 4. anni Iuliani, 45' horæ, excedunt 4. annos solares.

2. Annus Iulianus est maior solari 11', 15".

3. Quibus subtractis ab anno Iuliano, remanet vera quantitas anni solaris 365 dierum; 5. hor 48', 45".

4. Ex qua provenit medius motus diurnus solis 59', 8".

5. Motus medius unius horæ est 2', 28".

6. Hinc facile à quovis construi possunt tabulæ medi-
orum motuum solis in annis, mensibus, horis, & minutis horæ.

IX. *Ptolemæus per observationes prodidit apogæum so-
lis fuisse 5, 30' II; & eccentricitatem 415 partium, qualium
semidiameter eccentrici est 10000: Albategnius verò postea in
22, 17' II; eccentricitatem 1346 partium: Tycho verò, anno
1588, in 5, 30', S, & eccentricitatem 358 partium.*

1. Quare non semper est idem locus apogæi solis, neque
eccentricitas semper eadem permanet.

2. Necessè est Prosthaphæreses ipsas mutari.

3. Malè. Ptolemæus dixit solis apogæum esse prorsus im-
mobile.

X. *Ex observationibus Bernardinis, anno 1488, apogæ-
um solis erat in 4, 15' S: ex Tychonicis verò 1588, in 5, 30' S*

1. Æqualis motus apogæi solis in 100 annis est 1, 15'.

2. Singulis annis apogæum solis 45" promovetur.

3. Vnde hoc anno 1611, apogæum solis est in 5, 54' S.

4. Hinc facile construitur tabula medii motus apogæi ☉.

XI. *Annus sidereus est spatium temporis quo sol motu
suo simplici redit quotannis ad aliquam stellam fixam.*

1. Cum stellæ fixæ habeant proprium motum licet tar-
dum, non inveniet ☉ stellam in eo puncto in quo relicta fuit.

2. Annus si lereus excedit annum æquinoctialem.

XII. *Annus sidereus ex observationum collatione continet*

THESES ASTRONOMICÆ.

dies 365, h. 6. 9', 26". 7

1. Annus tropicus deficit à sidereo 20', 42", horæ.
2. Requiruntur 20', 42" temporis, ut ☉ emenso toto circulo, stellam aliquam fixam paululum progressam denuò assequatur.

XIII. *Copernicus an. 1515. observavit spicam Virginis in 17, 3' ferè ☿, Tycho verò an. 1585. in 18, 3' ☿.*

1. Spica in 70 annis promota est 59'.
2. Stellæ fixæ quotannis 51" promoventur.
3. I. g. annis 70, mensibus 7, conficiunt.
4. Hinc facile construitur tabula per quam constat, quantum quovis anno addendum, vel demendum sit stellarum longitudinibus, ad aliquem certum annum præfinitis.
5. Et quis sit verus locus alicuius stellæ fixæ, quoad longitudinem.

XIII. *Sinister humerus Orionis, ætate Hipparchi habuit latitudinem 17, 5'; iuxta Tychonem 16, 53'.*

Stellæ fixæ suas etiam latitudines mutant.

XV. *Ex observationibus constat proprium motum diurnum Cometa, qui effulsit an. 1618, vix fuisse 3. gr.*

In 5. horis 38' ferè promovebatur.

XVI. *3. Decemb. hora 1 noctis, in altit. 10 gr distantia Cometa, à superiore duarum stellarum, in cingulo Bootis, erat 1, 6'; circa verò 6 matut. in altit 53 g. distabat ab eadem 36'.*

1. In 5 horis ad eandem stellam propius accessit solum 30'.
2. Non pluribus quam proprius motus postulabat.
3. Remoto proprio motu in utraque altit. eandem ferè habuisset ab eadem stella distantiam.
4. Exiguam igitur admodum habuit parallaxin.
5. Cum q perigææ in altit. 53 g. parallaxis, sit 40', Cometa multis terræ semidiis. suprâ q extitit.

XVII. *Cometa suo proprio motu descripsit exactè arcum circuli*

THESES ASTRONOMICÆ.

circuli maximi transeuntem per medium m , α , arcturum, usque ad caudam Vrsæ majoris; & à 18. Novembris, ad 16 Decembris, 73 g. ferè confecit.

1. Nullius orbis aut spheræ revolutionem sequebatur.
2. Cum suprà α in ætherea regione fulserit, dicimus nullos in regione cœlesti, orbes reales & solidos esse.
3. Nec stellas ad motum orbium infixas revolvi.
4. In æthere liquidissimo, limpidissimo, tenuissimo, omni-que sui parte pervio, per seipsas propriaque virtute, sibi divinitus indita, liberè, constanter, & regulariter, absque vllarum sphaerarum adminiculo, motus suos absolvunt.

XVIII. *α plenæ diameter maxima ex Tychone, est $36'$; siti-entis verò maxima est $28'$, $48''$.*

α novæ diameter, minor est diametro plenæ.

XIX. *α sicca diam. maxima, est $28'$, $48''$: \odot autem dia-meter minima est $30'$.*

1. Totus \odot à α regi nequit.
2. Nullum totale \odot deliquium dari potest.
3. Apparens semidiam. \odot , est $15'$.
4. Ex umbra, altitudo centri \odot , non cognoscitur, nisi ab altitudine inventa $15'$ subtrahantur.

XX. *Distántia stella à centro terra constare nequit, nisi præcognita fuerit parallaxis.*

Stellarum fixarum distántia à nobis, constare nequit.

XXI. *Parallaxes, \odot , in circulo verticali iusto decliviorem reddunt, refractiones verò nimium attollunt.*

1. Altit. \odot apparenti, parall. addenda, refractione subducenda.
2. Locus \odot verus, refractus, & parallacticus, est in eodem circulo verticali.

XXII. *Poli sublimitas, & distántia Zenith ab æquatore, sunt æquales.*

1. Complementum altitudinis poli, est æquatoris altitudo.
2. Si altitudini æquatoris cognita addatur \odot vel stellæ declinatio, ipsius altitudo meridiana quolibet die cognoscetur.

THESES ASTRONOMICÆ.

3. Vt igitur ex altitudine meridiana, & declinatione colligitur elevatio poli; ita vicissim ex altitudine poli, & declinatione, meridiana altitudo quolibet die concluditur.

4. Si linea fiducia astrolabii, vel quadrantis illi gradui superponatur; radius \odot per utrumque foramen dioptræ transibit.

XXIII. *Per Eclipses & Copernicus demonstravit distantiam \odot à terra maximam esse semidiametrorum terra 1182; minimam vero 1101.*

1. \odot iuxta apogæum remotior est à terra, quam propè Perigæum, 82 ferè terræ semidiametris.

2. In quinto g. \odot remotior est à nobis, quam ν , miliar. 307388.

3. Cum maxima \odot à nobis distantia, vix excedat 60 terræ semidiam. h. e. mil. 230040; differentia erit maior, quam maxima inter nos & \odot distantia.

XXIV. *Eccentricitas \odot anno 1588 inventa, est partium 3584, qualium semidiam. eccentrici est 100000.*

1. Cum semidiam. eccentrici per eclipses à Copernico inventa, sit semidiam. terræ 1142; sequitur centrum eccentrici \odot à terra distare, 41 ferè terræ semidiametris.

2. Ideoque miliaribus circiter 157194.

3. Et cum \odot distantia sit 52 semidiam. sequitur centrum eccentrici \odot , ferè ad \odot perigæam pertingere.

XXV. *An. 1577, Tycho observavit distantiam Cynosura à polo 258', 50''; anno verò 1589, 2, 54', 50''.*

1. In 12 annis, stella polaris auget declin. 4'.

2. Ideo singulis annis 20'' propius ad polum accedit.

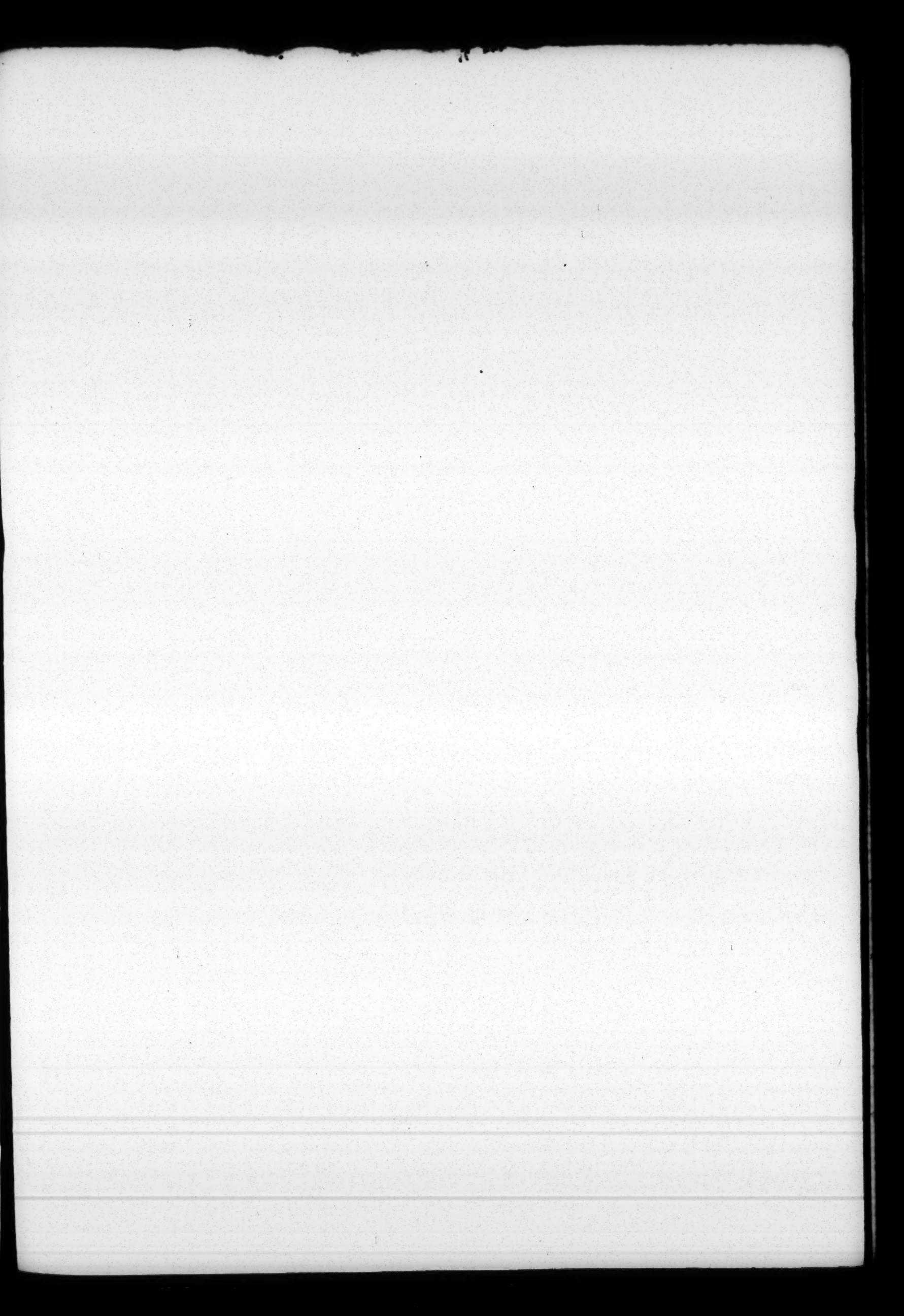
3. Hoc anno propior est polo 10', 40''.

4. Et distantia ipsius à polo, est 2, 44', 10''.

5. Nunc declinat ab æquatore 87, 15', 50''.

6. Anno 2113, stella polaris & polus coincident, eademq; erit utriusque altitudo.

FINIS.

2

